

SCENARIUSZ ZAJĘĆ KOŁA NAUKOWEGO BIOLOGICZNO - CHEMICZNEGO prowadzonego w ramach projektu *Uczeń OnLine*

1. Autor: Iwona Zdunek
2. Grupa docelowa: uczniowie klasy pierwszej gimnazjum
3. Liczba godzin: 2
4. Temat zajęć: Przygotowujemy roztwory o określonym stężeniu
5. Cele zajęć:
  - kształcenie umiejętności sporządzania roztworów o określonym stężeniu;
  - kształcenie umiejętności rachunkowych związanych ze stężeniem roztworu i rozpuszczalnością;
  - kształcenie umiejętności pracy w grupie.
6. Metody i techniki pracy: naprowadzająca, doświadczenia uczniowskie.
7. Materiały dydaktyczne: sprzęt laboratoryjny: zlewki, cylindry miarowe, bagietki, szkiełka zegarkowe, waga, odczynniki – sól kuchenna, cukier puder,
8. Przebieg zajęć:
  - A) Wstęp

Sprawdzenie listy obecności.
Zapoznanie uczniów z tematem i celem zajęć.
  - B) Część główna

Przypomnienie znaczenia pojęć: roztwór, substancja rozpuszczona, rozpuszczalnik, stężenie procentowe, rozpuszczalność, roztwór nasycony i nienasycony.
Uczniowie dzielą się na grupy dwu lub trój osobowe. Każda grupa otrzymuje zadanie sporządzenia 150 g roztworu o zadanym stężeniu:
I – 10% roztwór soli kuchennej w wodzie,
II – 15% roztwór soli kuchennej w wodzie,
III – 20% roztwór soli kuchennej w wodzie,
IV – 10% roztwór cukru w wodzie,
V – 15% roztwór cukru w wodzie,
VI – 20% roztwór cukru w wodzie,
VII – 25% roztwór cukru w wodzie.

W tym celu uczniowie w każdej z grup muszą obliczyć masę substancji potrzebnej do sporządzenia roztworu oraz objętość wody. Mogą wykorzystać wzory:

$$m_s = C \cdot m_r / 100\%$$

$$V = m/d$$

Po dokonaniu obliczeń odmierzają potrzebne ilości substancji za pomocą wagi i cylindra miarowego, po czym mieszają je w zlewkach za pomocą bagietki.

Następnie określają rodzaj roztworu (czy jest nasycony czy nienasycony). W tym celu mogą porównać obliczoną ilość substancji z tą, która wynika z rozpuszczalności tej substancji. Potrzebną rozpuszczalność uczniowie odczytują z tablic.

C) Część podsumowująca.

Przypomnienie kolejnych czynności jakie należy wykonać aby sporządzić zadane roztwory. Dyskusja na temat sposobów przekształcania roztworów nasyconych w nienasycone i odwrotnie.

Na koniec uczniowie sprzątają swoje stanowiska pracy.

9. Spostrzeżenia po realizacji:

Uczniowie ćwiczą wykonywanie potrzebnych obliczeń związanych ze stężeniem procentowym roztworu i rozpuszczalnością. Zwykle te czynności sprawiają im trochę problemów. Bardzo chętnie wykonują zadania związane z samodzielnym odmierzaniem potrzebnych ilości substancji. Zajęcia są dla nich tym ciekawsze im więcej robią sami. Bardzo proste ćwiczenie sprawia im sporo radości.

Oświadczam, że scenariusz zajęć nie narusza praw autorskich osób trzecich.

Czytelny podpis.....